

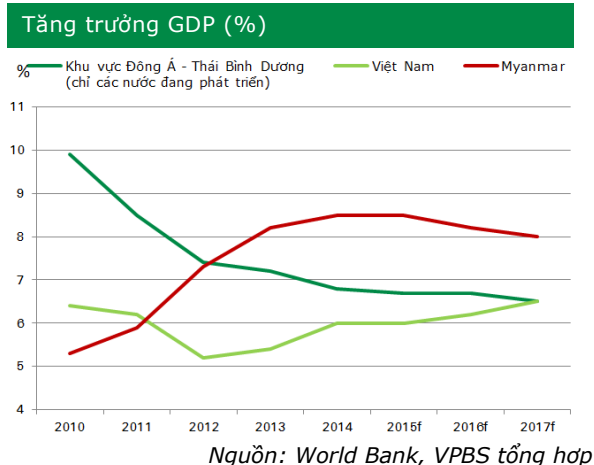
Báo cáo cập nhật thị trường Myanmar 2014-15

31/12/2015

Số liệu	2013-14	2014-15
GDP	7,5%	8,5%
Lạm phát	5,71%	5,91%
Nhập khẩu	13,76 tỷ USD	16,63 tỷ USD
Xuất khẩu	11,20 tỷ USD	12,52 tỷ USD
MMK/USD	1,030	1,310
FDI	4,11 tỷ USD	8,01 tỷ USD

Nguồn: VPBS tổng hợp

FDI lũy kế đến 30/9/2015 (tỷ USD)		
Ngành	Giá trị	%
Dầu khí	18,72	39,56
Năng lượng	13,29	28,16
Sản xuất	4,86	10,30
Vận tải và liên lạc	3,25	6,88
Khoáng sản	2,34	4,96
Du lịch và khách sạn	1,95	4,13
Bất động sản	1,73	3,66
Nông nghiệp	0,21	0,45
Chăn nuôi và thủy sản	0,19	0,41
Khu công nghiệp	0,18	0,38
Các dịch vụ khác	0,48	1,02

Nguồn: DICA

Highlights

- Tăng trưởng kinh tế Myanmar đạt 8,5% trong năm 2014-15, một mức cải thiện rất đáng kể so với mức 5,3% trong giai đoạn 2010-11. Tuy kinh tế Myanmar được kỳ vọng sẽ tăng trưởng chậm lại trong năm 2016 và 2017 do lũ lụt cũng như mức đầu tư tăng chậm, tăng trưởng kinh tế của Myanmar được dự báo sẽ vẫn cao hơn mức tăng trưởng của các nền kinh tế đang phát triển tại khu vực châu Á Thái Bình Dương.
- Tổng kim ngạch thương mại của Myanmar đạt 29,16 tỷ USD trong năm 2014-15, tăng 16,8% so với năm trước đó và gấp đôi so với mức 15,27 tỷ USD ghi nhận vào 5 năm trước. Từ khi Myanmar mở cửa, nhu cầu nguyên vật liệu và trang thiết bị đầu vào cho sản xuất gia tăng, dẫn đến cán cân thương mại chuyển từ thặng dư sang thâm hụt trong 3 năm qua. Chúng tôi cho rằng tăng trưởng kim ngạch thương mại của Myanmar sẽ chậm lại và thương mại vẫn tiếp tục thâm hụt đáng kể trong năm tài chính 2015-16.
- Tổng vốn FDI chảy vào Myanmar đã tăng gấp đôi từ 4,11 tỷ USD trong năm tài chính 2013-14 lên 8,01 tỷ USD trong năm tài chính 2014-15. Chúng tôi tin rằng Myanmar sẽ hoàn thành mục tiêu thu hút 6 tỷ USD vốn FDI trong năm 2015-16, nhưng sẽ khó vượt qua kết quả đã đạt được trong năm vừa qua.
- Đồng kyat mất giá mạnh hơn 10% trong giai đoạn từ tháng 10/2014 – 3/2015, và sau đó mất giá thêm 26% kể từ 1/4/2015 đến cuối năm 2015, giao dịch ở mức 1.310/USD. Đồng kyat vẫn sẽ tiếp tục chịu nhiều áp lực trong thời gian tới.
- Tốc độ tăng trưởng kinh tế nhanh khiến lạm phát tăng từ mức dưới 3,0% năm 2012-13 lên khoảng 6,0% trong năm 2014-15. Lạm phát được kỳ vọng sẽ tiếp tục tăng trong năm 2015-16.
- Những yếu tố đáng chú ý, ảnh hưởng đến kinh tế Myanmar bao gồm: Cuộc tổng tuyển cử 2015, sự gia nhập của các ngân hàng nước ngoài, khai trương sân chứng khoán Yangon, cùng với các yếu tố bên ngoài như giá dầu thô thế giới giảm mạnh, kinh tế Trung Quốc tăng trưởng chậm và kinh tế Mỹ hội phục mạnh mẽ.

* Vui lòng đọc khuyến cáo cuối bản tin này

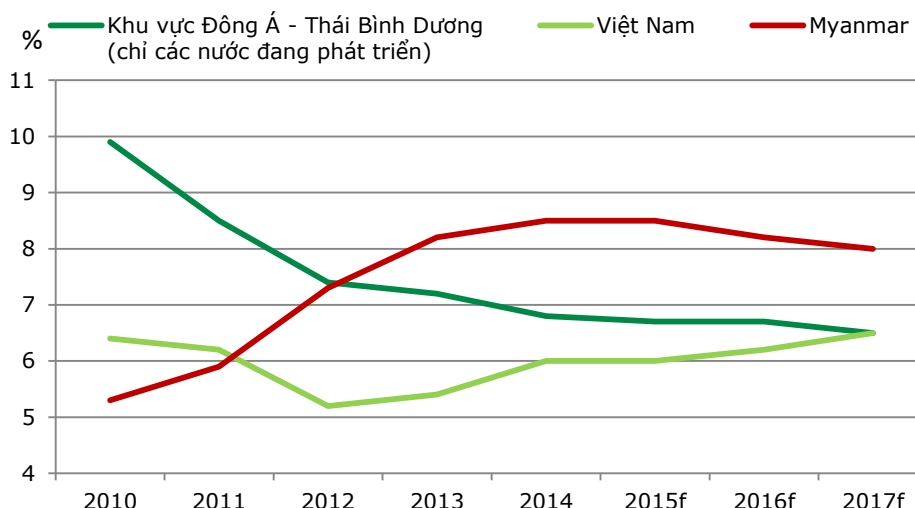
MỤC LỤC

CẬP NHẬT TÌNH HÌNH KINH TẾ MYANMAR (2014 - 15)	3
GDP	3
Xuất khẩu.....	4
Nhập khẩu	5
Thương mại song phương Việt Nam – Myanmar.....	6
ĐẦU TƯ	7
Đầu tư nội địa.....	7
Đầu tư trực tiếp nước ngoài.....	7
ĐỒNG KYAT SUY YẾU	8
LẠM PHÁT TĂNG	9
YẾU TỐ CÓ THỂ ẢNH HƯỞNG ĐẾN KINH TẾ MYANMAR.....	10
KINH TẾ THẾ GIỚI.....	10
SỰ GIA NHẬP CỦA CÁC NGÂN HÀNG NƯỚC NGOÀI	11
CẢI THIỆN MÔI TRƯỜNG PHÁP LÝ	12
TỔNG TUYỂN CỬ 2015.....	13
LIÊN HỆ.....	14

CẬP NHẬT TÌNH HÌNH KINH TẾ MYANMAR (2014 - 15)

GDP

Tăng trưởng GDP (%)

Nguồn: World Bank, IMF, VPBS tổng hợp

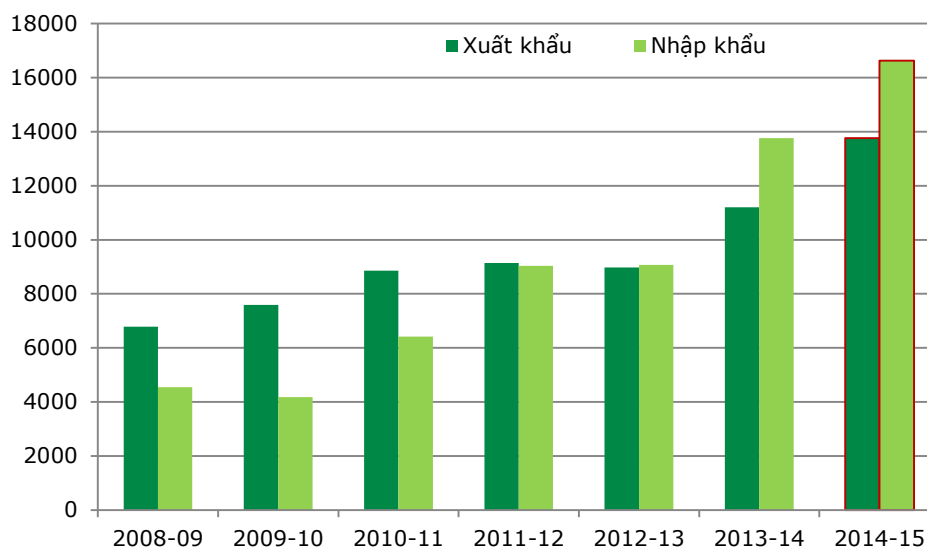
Sau một loạt các cải cách kể từ năm 2010, nền kinh tế Myanmar có những sự thay đổi đáng kể. Vị trí địa lý và nguồn tài nguyên phong phú chưa được khai thác đã thu hút lượng vốn FDI lớn vào những ngành như dầu khí, năng lượng, sản xuất và vận tải và viễn thông.

Theo Ngân hàng Thế Giới, nền kinh tế Myanmar tăng trưởng 8,5% trong năm 2014-15, cải thiện rất đáng kể so với mức tăng trưởng 5,3% trong giai đoạn 2010-11. Tuy kinh tế Myanmar được kỳ vọng sẽ tăng trưởng chậm lại trong năm 2016 và 2017 do lũ lụt cũng như đầu tư tăng chậm, tăng trưởng kinh tế của Myanmar được dự báo sẽ vẫn cao hơn mức tăng trưởng của các nền kinh tế đang phát triển tại khu vực châu Á Thái Bình Dương.

Chúng tôi nhận thấy rằng kinh tế Myanmar sẽ đối mặt với rất nhiều khó khăn thách thức trong năm 2015-16 và 2016-17, bao gồm đồng kyat mất giá, lạm phát gia tăng, giá dầu thô thế giới lao dốc, kinh tế Mỹ phục hồi mạnh mẽ, kinh tế Trung Quốc tăng trưởng chậm lại, v.v... Chúng tôi kỳ vọng Chính phủ Myanmar với sự cố vấn của các tổ chức Quốc tế sẽ đưa ra những chính sách tiền tệ và tài khóa hiệu quả hơn trong thời gian tới.

THƯƠNG MẠI

Thương mại (triệu USD)

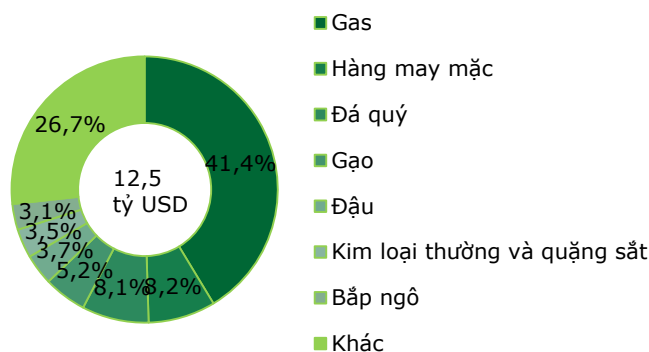
Nguồn: MNPED, Bloomberg, VPBS

Tổng kim ngạch thương mại Myanmar đạt 29,16 tỉ USD trong năm 2014-15, tăng 16,8% so với năm trước đó và gấp đôi so với mức 15,27 tỉ USD ghi nhận 5 năm trước. Từ khi Myanmar mở cửa, nhu cầu nguyên vật liệu và trang thiết bị đầu vào cho sản xuất gia tăng, dẫn đến cán cân thương mại chuyển từ thặng dư sang thâm hụt trong 3 năm qua. Myanmar xuất siêu 91,9 triệu USD trong năm 2012-13, xuất siêu tăng vọt lên 2,55 tỉ USD vào năm 2013-14 và 4,11 tỉ USD trong năm 2014-15. Kết quả này khá sát với những gì chúng tôi dự báo trong Báo cáo thị trường Myanmar năm năm ngoái.

Trước đây Myanmar không có quan hệ thương mại tốt với các nước phương Tây do lệnh cấm vận của Mỹ, liên minh Châu Âu, Úc và Canada. Do đó, các đối tác thương mại chính của Myanmar là thành viên khối ASEAN và các nước láng giềng như Trung Quốc, Ấn Độ, Thái Lan và Singapore. Sau khi lệnh cấm vận được dỡ bỏ, Myanmar và các nước phương Tây đã bắt đầu thúc đẩy quan hệ thương mại. Đáng chú ý, kim ngạch thương mại song phương giữa Myanmar và Mỹ đã tăng hơn 5 lần trong năm tài chính vừa qua, đạt mức 544,92 triệu USD.

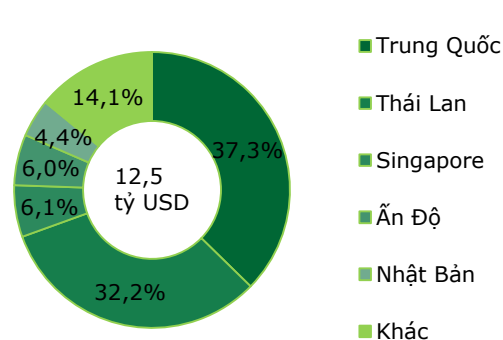
Xuất khẩu

Các mặt hàng xuất khẩu chính 2014-15 (%)

Nguồn: MNPED, VPBS

Các thị trường xuất khẩu chính (triệu USD)

Nguồn: MNPED, VPBS

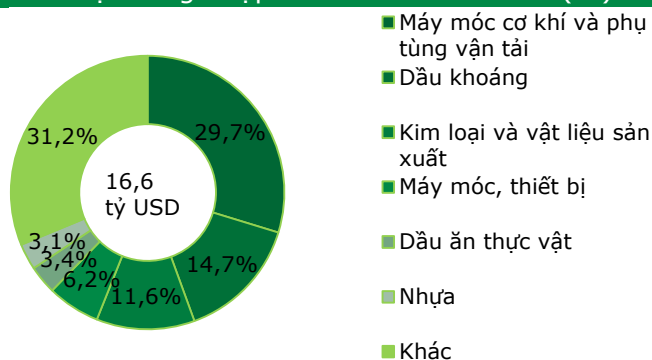
Tổng kim ngạch xuất khẩu của Myanmar tăng 11,8% trong năm 2014-15, thấp hơn nhiều so với mức tăng 24,8% ghi nhận trong năm tài chính trước. Tốc độ tăng trưởng chậm là do doanh thu xuất khẩu của một số mặt hàng giảm đáng kể như gỗ teak và gỗ cứng, cao su, hạt mè, cá và các sản phẩm từ cá. Đáng chú ý là lệnh cấm xuất khẩu tròn được áp dụng từ tháng 1/4/2014 khiến doanh thu xuất khẩu gỗ teak và gỗ cứng giảm mạnh từ 637,5 triệu USD và 225,3 triệu USD trong năm 2013-14 xuống chỉ còn lần lượt 7,4 triệu USD và 3,4 triệu USD trong năm 2014-15.

Tuy giá dầu thế giới giảm mạnh từ giữa năm 2014, nhưng do độ trễ trong điều chỉnh giá cùng với lượng gas xuất khẩu tăng đáng kể đã giúp doanh thu từ xuất khẩu gas tăng vọt 57,0% so với năm trước, đạt 5,18 tỉ USD trong năm 2014-15 và chiếm 41,4% tổng kim ngạch xuất khẩu. Các mặt hàng xuất khẩu khác của Myanmar bao gồm ngọc, hàng may mặc, gạo và đồ. Kim ngạch xuất khẩu kim loại cơ bản và quặng sắt tăng hơn 3 lần trong năm 2014-15 và đạt 440,4 triệu USD.

Doanh thu xuất khẩu sang Trung Quốc tăng khoảng 60%, đưa Trung Quốc vượt Thái Lan để trở thành thị trường xuất khẩu lớn nhất của Myanmar. Giá trị xuất khẩu sang Trung Quốc đạt 4,67 tỉ USD, chiếm 37,3% tổng kim ngạch xuất khẩu, trong khi kim ngạch xuất khẩu sang Thái Lan giảm 6,4%, xuống còn 4,03 tỉ USD, chiếm 32,2% tổng kim ngạch xuất khẩu của Myanmar. Xuất khẩu sang thị trường Mỹ tăng từ mức 2,81 triệu USD trong năm 2012-13 lên lần lượt 24,78 triệu USD và 50,88 triệu USD trong năm 2013-14 và 2014-15.

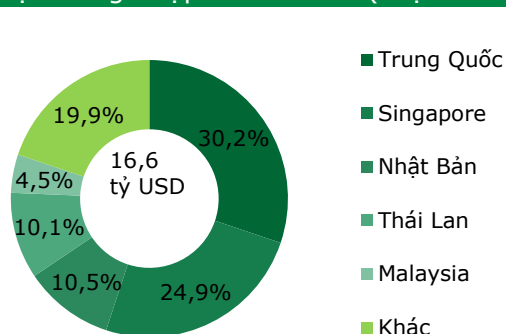
Nhập khẩu

Các mặt hàng nhập khẩu chính 2014-15 (%)

Nguồn: MNPED, VPBS

Các thị trường nhập khẩu chính (triệu USD)

Nguồn: MNPED, VPBS

Nhu cầu về nguyên vật liệu và máy móc trang thiết bị đầu vào cho sản xuất tăng cao đã đẩy mạnh kim ngạch nhập khẩu tăng 20,9% so với năm ngoái, đạt 16,63 tỉ USD.

Các sản phẩm nhập khẩu chủ yếu bao gồm các máy móc cơ khí và trang thiết bị vận tải (đạt 4,94 tỉ USD, tăng 19,3%), dầu khoáng tinh chế (đạt 2,45 tỉ USD, tăng 6,4%), kim loại cơ bản (đạt 1,93 tỉ USD, tăng 25,2%) và các máy móc thiết bị điện tử (đạt 1,04 tỉ USD, tăng 46,5%). Một số các mặt hàng khác, tuy không nằm trong danh sách những mặt hàng nhập khẩu dẫn đầu, cũng có giá trị nhập khẩu tăng mạnh trong năm như xi măng, dược phẩm, giấy và bìa, than và than cốc, dệt may và da giấy.

Trung Quốc và Singapore tiếp tục là thị trường nhập khẩu lớn nhất và nhì của Myanmar trong năm 2014-15 với tổng kim ngạch nhập khẩu đạt lần lượt 5,02 tỷ

USD và 4,14 tỷ USD, tăng lần lượt 22,3% và 42,2%. Đáng chú ý, trong nửa đầu năm tài chính 2014-15 (tháng 4/2015 – 9/2014), kim ngạch nhập khẩu từ Mỹ tăng vọt tăng, đạt 450,8 triệu USD, từ 79,66 triệu USD ghi nhận trong cả năm 2013-14. Tuy nhiên, tính đến hết năm (31/3/2015), kim ngạch nhập khẩu từ Mỹ chỉ tăng nhẹ lên 494.0 triệu USD.

Triển vọng thương mại:

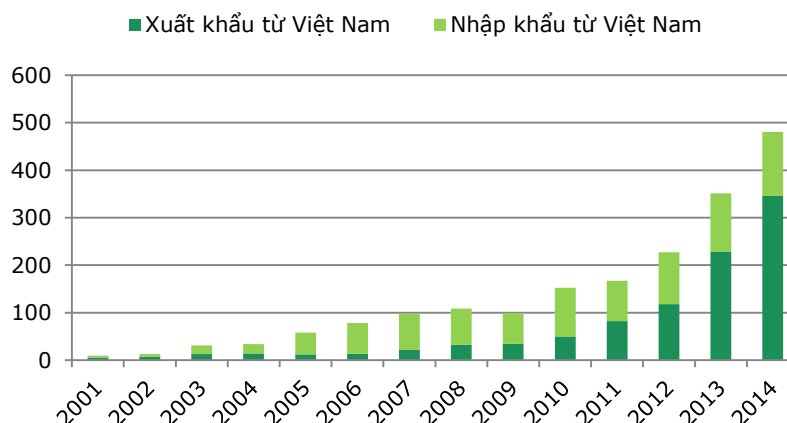
Chúng tôi kỳ vọng kim ngạch thương mại của Myanmar sẽ chậm lại và thương mại vẫn tiếp tục thâm hụt đáng kể trong năm tài chính 2015-16

Do độ trễ trong việc điều chỉnh giá có thể lên tới một năm, giá dầu thô trên thế giới lao dốc có thể ảnh hưởng tới kim ngạch xuất khẩu của mặt hàng chính là gas trong năm 2015-16. Ngoài ra, do lệnh cấm xuất khẩu gạo tạm thời được đưa ra từ đầu tháng 8 sau trận lũ lụt lịch sử, xuất khẩu gạo sẽ không đạt mục tiêu 2,0-2,2 triệu tấn trong năm nay. Sự tốc độ tăng trưởng chậm của nền kinh tế Trung Quốc cũng có thể làm giảm nhu cầu các mặt hàng nhập khẩu từ Myanmar. Những yếu tố này sẽ ảnh hưởng tiêu cực tới kim ngạch xuất khẩu của quốc gia này.

Việc đồng kyat mất giá có thể phần nào hỗ trợ các nhà xuất khẩu. Tuy nhiên, nhập khẩu sẽ bị ảnh hưởng nặng nề do giá hàng nhập khẩu tăng. Do nhu cầu nhập khẩu máy móc và nguyên vật liệu đầu vào phục vụ sản xuất và các dự án cơ sở hạ tầng tăng trong những năm gần đây, việc đồng kyat mất giá đã có tác động tiêu cực đối với các nhà nhập khẩu.

Thương mại song phương Việt Nam – Myanmar

Thương mại song phương Việt Nam – Myanmar (triệu USD)

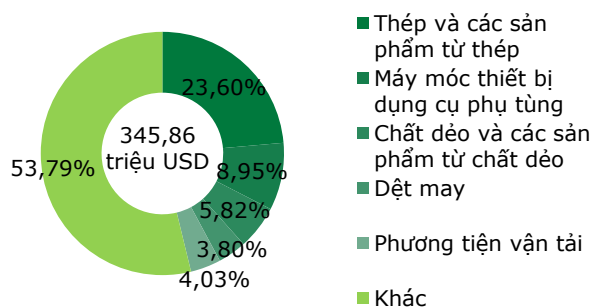

Nguồn: GSO, VPBS tổng hợp

Kim ngạch thương mại hai chiều Việt Nam - Myanmar trong năm 2014 tăng 36,8% so với năm trước đó, lên 480,65 triệu USD. Mặc dù giá trị nhập khẩu của Việt Nam từ Myanmar chỉ tăng 9,1%, đạt 134,79 triệu USD, giá trị xuất khẩu từ Việt Nam sang Myanmar lại tăng lên đáng kể khoảng 51,8%, đạt 345,86 triệu USD.

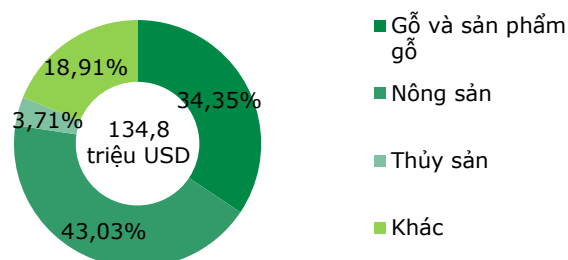
Sản phẩm xuất khẩu chính sang Myanmar của Việt Nam trong năm 2014 bao gồm sắt thép và các sản phẩm từ sắt thép (đạt 81,6 triệu USD, tăng 45,3% so với cùng kỳ), máy móc và thiết bị (đạt 30,96 triệu USD, tăng 65,8%), kim loại và các sản phẩm khác (đạt 21,1 triệu USD, tăng 117,1%), chất dẻo nguyên liệu và các sản từ chất dẻo (đạt 20,1 triệu USD, tăng 47,5%), phương tiện vận tải và phụ tùng (đạt 13,9 triệu USD, tăng 10%).

Các mặt hàng Việt Nam xuất khẩu sang Myanmar 2014 (triệu USD)

Nguồn: Tổng cục Hải quan Việt Nam, VPBS tổng hợp

Các mặt hàng Việt Nam nhập khẩu từ Myanmar 2014 (triệu USD)

Nguồn: Tổng cục Hải quan Việt Nam, VPBS tổng hợp

Trong khi đó, giá trị nhập khẩu các mặt hàng nông sản từ Myanmar tăng mạnh, gần gấp ba lần so với cùng kỳ lên mức 57,99 triệu USD. Mặc dù giá trị nhập khẩu gỗ và các sản phẩm từ gỗ từ Myanmar giảm 30%, nhưng nhóm hàng này đứng ở vị trí thứ hai với tổng giá trị nhập khẩu đạt 46,3 triệu USD.

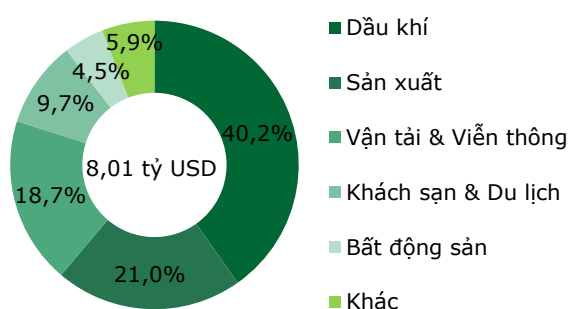
ĐẦU TƯ

Đầu tư nội địa

Đầu tư nội địa khá trì trệ trong suốt 6 tháng tính tới tháng 9/2014 với chỉ 22 công ty trong nước được cấp giấy phép với tổng vốn đầu tư đăng ký đạt 115, 88 triệu USD. Tuy đầu tư tăng nhanh hơn trong nửa cuối năm nhưng con số cũng chỉ dừng lại ở mức 454,99 triệu USD so với 1.131,72 triệu USD của năm trước đó. Nguyên nhân chủ yếu là do thiếu vắng những dự án đầu tư trong ngành du lịch và khách sạn, sản xuất và năng lượng.

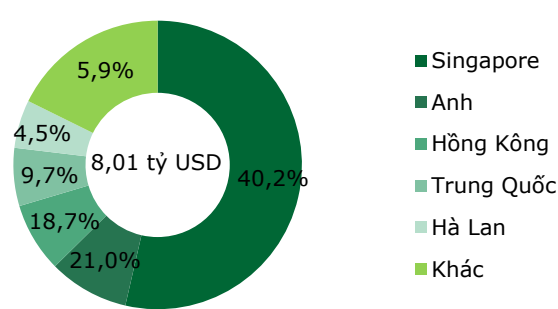
Đầu tư trực tiếp nước ngoài

FDI theo ngành 2014 - 15(%)

Nguồn: DICA, VPBS

FDI theo quốc gia 2014 - 15 (%)

Nguồn: DICA, VPBS

Tổng dòng vốn FDI tăng gấp đôi từ 4,11 tỉ USD trong năm 2013-14 lên 8,01 tỉ USD trong năm 2014-15. Mức tăng đáng kể này phần lớn là nhờ dòng vốn đầu tư vào các ngành dầu khí, vận tải và viễn thông, và ngành sản xuất.

Dầu khí là ngành hấp dẫn nhất trong năm 2014-15 với tổng vốn đầu tư lên tới 3,22 tỉ USD, sau khi 36 lô đầu ngoài khơi và trên đất liền được trao cho nhà đầu tư trong nước và quốc tế vào năm ngoái. Việc mở cửa ngành viễn thông từ cuối năm 2013 đã giúp ngành này thu hút 1,19 tỉ USD vốn FDI trong năm 2013-14

và 1,68 tỉ USD trong năm 2014-15.

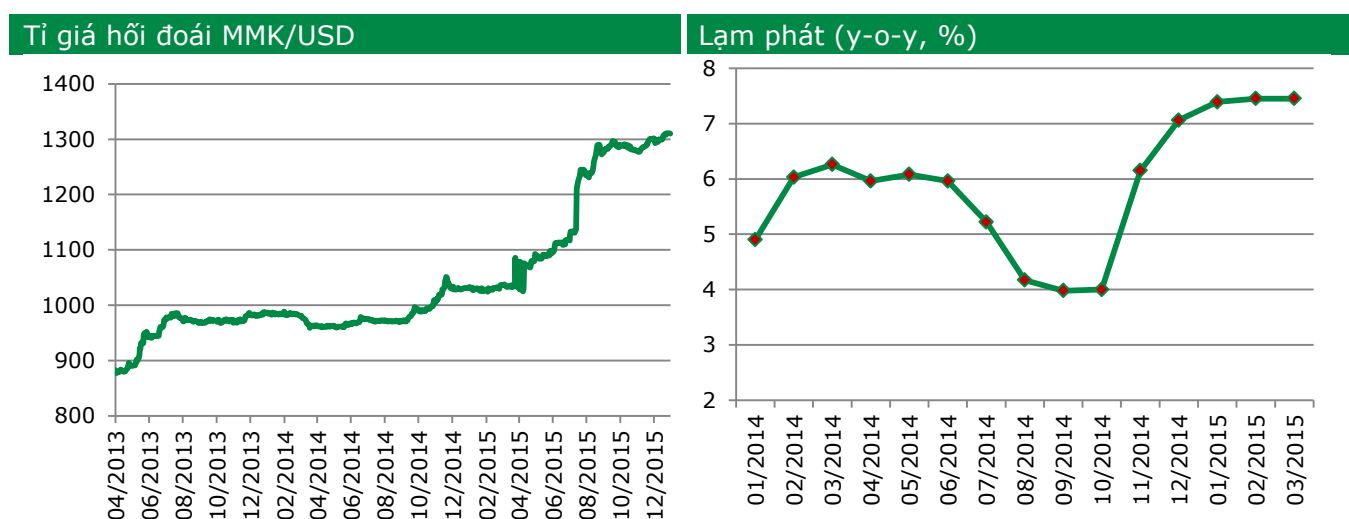
Singapore tiếp tục áp đảo các quốc gia khác. Trong năm 2014-15, các nhà đầu tư từ Singapore đã rót khoảng 4,3 tỉ USD vào Myanmar, chiếm tới 53,6% tổng vốn FDI vào Myanmar. Anh vượt qua nhiều quốc gia để đứng vị trí thứ hai với tổng vốn FDI đăng ký ở mức 850,7 triệu USD, theo sau là Hong Kong và Trung Quốc.

Triển vọng vốn FDI:

Những sự cải cách gần của Myanmar, nhất là về môi trường pháp lý (Luật Ngân hàng và các Định chế Tài chính, Luật Đầu tư và Doanh nghiệp đang trong quá trình chuẩn bị), sẽ giúp thu hút các nhà đầu tư nước ngoài. Chúng tôi tin rằng Myanmar sẽ đạt mục tiêu 6,0 tỉ USD vốn FDI trong năm 2015-16. Tuy nhiên, để vượt qua kết quả đạt được trong năm 2014-15 sẽ là một thử thách lớn vì những lý do sau:

- ❖ Những quan ngại về tình hình chính trị bất ổn trước và sau cuộc Tổng tuyển cử có thể trì hoãn dòng vốn FDI vào Myanmar.
- ❖ Sự tăng trưởng chậm của kinh tế Trung Quốc, vốn là một trong các nhà đầu tư chính tại Myanmar có thể gây ảnh hưởng tới dòng vốn từ Trung Quốc đổ vào Myanmar.
- ❖ Sự mất giá không ngừng của đồng kyat có thể làm gia tăng lo ngại đối với các nhà đầu tư nước ngoài.
- ❖ Ngoài ra, giá gas giảm kéo theo kim ngạch xuất khẩu đi xuống cũng có khả năng khiến lượng vốn FDI đổ vào ngành dầu khí thấp hơn trong dài hạn.
- ❖ Quy định về lương tối thiểu có hiệu lực từ 01/09/2015 sẽ gây áp lực đối với nhà đầu tư, nhất là các nhà đầu tư đến từ Trung Quốc.

ĐỒNG KYAT SUY YẾU

Đồng kyat khá ổn định ở mức 970 MMK/USD trong nửa đầu năm tài chính 2014-15. Tuy nhiên, đồng tiền này sau đó mất giá hơn 10% trong nửa cuối năm và thêm 26% nữa trong giai đoạn từ 1/4/2015 – 30/12/2015, giao dịch ở mức 1.310 MMK/USD. Trong vòng 14 tháng tính tới cuối tháng 11, 2015, nhiều đồng tiền trong khu vực cũng giảm giá bao gồm ringgit của Malaysia (giảm 30,8%), Yên Nhật (giảm 14,8%), Baht Thái (giảm 10,5%) và đồng Won Hàn Quốc (giảm 10,5%).

Quan sát thị trường trong khoảng thời gian qua, chúng tôi nhận thấy một số đồng kyat mất giá mạnh do một số nguyên nhân chính sau:

- ❖ Thâm hụt thương mại tăng mạnh từ mức 91,9 triệu USD trong năm 2012-13 lên 4,1 tỉ USD năm 2014-15.
- ❖ Ngân hàng Trung ương Myanmar phát hành thêm tiền mệnh giá 10.000 kyat vào tháng 7, 2015.
- ❖ Đồng USD tăng mạnh so với các đồng tiền khác do nền kinh tế Mỹ phục hồi và khả năng Fed nâng lãi suất ngày càng tăng.
- ❖ Sự đô la hóa của nền kinh tế khi việc thanh toán và bán hàng bằng USD được chấp nhận, khiến nhu cầu cũng như việc đầu cơ USD tăng.
- ❖ Lo lắng về những bất ổn chính trị trước thềm cuộc tổng tuyển cử
- ❖ Sự thiếu hiệu quả của các chính sách tiền tệ và khóa trong việc ứng phó với các thay đổi của nền kinh tế vĩ mô.

Nhằm hạn chế sự mất giá của đồng kyat và chênh lệch giữa tỉ giá tham chiếu và tỉ giá thị trường, chính phủ Myanmar gần đây đã áp dụng một số biện pháp bao gồm:

- ❖ Giảm giới hạn rút USD ở các ngân hàng từ 10.000 USD xuống còn 5.000 USD đối với mỗi khách hàng.
- ❖ Điều chỉnh tỷ giá tham chiếu của Ngân hàng Trung ương lên gần với tỷ giá thị trường từ ngày 13/7/2015. Theo đó tỷ giá tham chiếu của Ngân hàng Trung ương được điều chỉnh từ MMK1,125/USD lên MMK1,200/USD.
- ❖ Yêu cầu các giao dịch bán lẻ nội địa phải thực hiện bằng đồng nội tệ. Các doanh nghiệp trong nước bắt buộc phải báo giá và thu phí bằng đồng kyat.
- ❖ Hủy các giấy phép giao dịch ngoại hối, trong đó bao gồm các giấy phép đã được ban hành cho các cơ sở kinh doanh bao gồm khách sạn, đại lý du lịch, bệnh viện, nhà hàng v.v...

Tuy nhiên, những biện pháp này vẫn chưa giúp giảm áp lực đối với đồng kyat. Đồng kyat của Myanmar vẫn nằm trong số những đồng tiền bị mất giá nhiều nhất trong khu vực.

Triển vọng:

Sự phục hồi của nền kinh tế Mỹ dẫn tới việc siết chặt chính sách tiền tệ và đồng USD mạnh lên sẽ tiếp tục gây áp lực lên đồng kyat. Thêm vào đó, đồng nội tệ của Myanmar có thể chịu ảnh hưởng tiêu cực từ việc kinh tế Trung Quốc tăng trưởng chậm lại dẫn đến kim ngạch xuất khẩu từ Myanmar sang Trung Quốc và dòng vốn FDI từ Trung Quốc vào Myanmar giảm sút. Giá dầu thế giới lao dốc và độ trễ trong việc điều chỉnh giá cũng có thể gây tác động lên đồng kyat trong năm nay và năm sau. Cuối cùng, đồng kyat sẽ tiếp tục phụ thuộc nhiều vào các chính sách tiền tệ và tài khóa của Myanmar.

LẠM PHÁT TĂNG

Tốc độ tăng trưởng kinh tế ở mức cao khiến lạm phát tăng từ mức dưới 3,0% năm 2012-13 lên khoảng 6,0% trong năm 2014-15.

Triển vọng:

Chúng tôi kỳ vọng lạm phát sẽ tiếp tục tăng trong năm 2015-16 vì những lý do sau:

- ❖ Chi tiêu chính phủ đầu tư cho các cơ sở hạ tầng, y tế và giáo dục gia tăng.
- ❖ Ngân hàng Trung Ương Myanmar phát hành thêm tiền mệnh giá 10.000 MKK vào đầu tháng 7/2015.
- ❖ 1,4 triệu công chức được tăng lương bắt đầu từ tháng 4/2015.
- ❖ Lũ lụt từ tháng 7 tới tháng 9/2015 khiến hơn 100 người chết và khoảng một triệu người bị ảnh hưởng đã đẩy giá lương thực thực phẩm tăng cao. Do ngành lương thực thực phẩm chiếm tới 2/3 rổ chỉ số CPI của Myanmar, lạm phát đã đang bị ảnh hưởng mạnh.
- ❖ Việc đồng kyat lao dốc gần đây đã dẫn đến giá hàng hóa nhập khẩu gia tăng, ảnh hưởng tới lạm phát.

YẾU TỐ CÓ THỂ ẢNH HƯỞNG ĐẾN KINH TẾ MYANMAR

KINH TẾ THẾ GIỚI

Sự phục hồi mạnh mẽ của kinh tế Mỹ

Sau khi suy giảm trong quý đầu tiên, nền kinh tế Mỹ đã hồi phục mạnh mẽ, tăng trưởng lần lượt 3,9% và 2,1% trong quý II/2015 và quý III/2015. Thị trường lao động đã cho thấy những mức tăng vững chắc và tỷ lệ thất nghiệp ổn định ở mức mục tiêu 5,0% trong những tháng vừa qua. Thêm vào đó, lạm phát gần đây cũng được cải thiện.

Những số liệu khả quan của nền kinh tế Mỹ đã khiến khả năng Fed tăng lãi suất vào tháng 12 trở nên rõ ràng hơn, đẩy chỉ số USD Spot Index tăng hơn 15%, vượt ngưỡng 100,00 vào cuối tháng 11, 2015. Việc Fed tăng lãi suất vốn được kỳ vọng sẽ sớm xảy ra sẽ khiến cho đồng USD tăng giá và gây thêm áp lực lên đồng kyat.

Sự suy thoái của nền kinh tế Trung Quốc

Suy thoái ở Trung Quốc khiến chính phủ nước này phải thực hiện một loạt biện pháp thúc đẩy tăng trưởng kinh tế như giảm lãi suất, bơm tiền vào thị trường, giảm tỷ lệ dự trữ ở đa số các ngân hàng và phá giá đồng Nhân dân tệ. Đây cũng chính là nguyên nhân dẫn đến sự suy giảm tăng trưởng trong khu vực.

Việc nền kinh tế Trung Quốc suy yếu chắc chắn cũng gây tác động không nhỏ tới Myanmar do Trung Quốc là đối tác thương mại và cũng là nhà đầu tư lớn nhất tại quốc gia này. Tổng kim ngạch song phương giữa Trung quốc và Myanmar ghi nhận ở mức 9,69 tỷ USD trong năm 2014-15, chiếm tới 1/3 tổng kim ngạch thương mại của Myanmar. Thêm vào đó, từ năm 1988 tới tháng 3, 2015, tổng vốn từ Trung Quốc rót vào Myanmar đã đạt 14,75 tỷ USD, chiếm hơn 1/4 tổng vốn FDI của nước này.

Với việc Quỹ Tiền tệ Quốc tế IMF đã chấp thuận sử dụng đồng Nhân dân tệ làm đồng tiền dự trữ và IMF hiện là chủ nợ lớn nhất của Myanmar, trong dài hạn, quốc gia này vẫn sẽ tiếp tục vay thêm tiền từ Trung Quốc một cách gián tiếp.

Giá dầu thế giới sụt giảm

Do độ trễ trong việc điều chỉnh giá có thể lên tới một năm, tác động của sự sụt giảm giá dầu thế giới đối với kim ngạch xuất khẩu của Myanmar sẽ rõ ràng hơn

trong năm 2015-16. Tuy nhiên như đề cập trong báo cáo năm trước, Myanmar nhà nhà nhập khẩu lớn các loại dầu khoáng tinh chế (chủ yếu là dầu điêzen), tác động ròng của giá dầu thô ở mức thấp đối với Myanmar là không đáng kể. Về dài hạn, việc giá dầu tiếp tục đi xuống sẽ ảnh hưởng tới dòng vốn FDI đổ vào ngành dầu khí ở quốc gia này.

SỰ GIA NHẬP CỦA CÁC NGÂN HÀNG NƯỚC NGOÀI

Ngày 1/10/2014, ngành ngân hàng Myanmar đã chứng kiến một bước phát triển rất quan trọng khi 9 ngân hàng nước ngoài đã được cấp giấy mở chi nhánh tại Myanmar. 9 ngân hàng này sẽ được phép cung cấp toàn bộ các dịch vụ ngân hàng cho các ngân hàng trong nước cũng như các tổ chức nước ngoài hoạt động tại Myanmar.

Tuy các ngân hàng nước ngoài phải chịu một số hạn chế, việc thâm nhập được vào thị trường Myanmar là một bước quan trọng để đẩy mạnh việc kinh doanh tại thị trường tiềm năng này. Và như chúng tôi đã đề cập trong báo cáo về ngành ngân hàng của Myanmar, việc các ngân hàng nước ngoài gia nhập mang đến cho quốc gia này lợi ích trong nhiều lĩnh vực, bao gồm:

- ❖ Mang lại thêm những nguồn vốn cho Myanmar, vốn đang rất cần cho đầu tư phát triển
- ❖ Giúp các ngân hàng địa phương tiếp cận với các hệ thống ngân hàng tiên tiến
- ❖ Tạo động lực cho ngành ngân hàng địa phương cải thiện chất lượng dịch vụ
- ❖ Chuyển giao công nghệ và đào tạo do các ngân hàng nước ngoài cung cấp
- ❖ Thúc đẩy sự phát triển các quy chế về hệ thống ngân hàng trong nước để theo kịp các tiêu chuẩn quốc tế
- ❖ Giúp gia tăng dòng vốn FDI khi mà các doanh nghiệp FDI hiện tại đang tìm kiếm cơ hội để mở rộng kinh doanh và các doanh nghiệp FDI trong tương lai cũng sẽ có thêm cơ hội để tiếp cận nguồn vốn.

Hiện nay, 9 ngân hàng nước ngoài được cấp giấy phép đã đi vào hoạt động.

Các ngân hàng nước ngoài đang hoạt động tại Myanmar

STT	Ngân hàng	Quốc gia	Ngày bắt đầu hoạt động
1	ANZ Bank	Úc	2/10/2015
2	ICBC	Trung Quốc	1/7/2015
3	Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ	Nhật Bản	22/4/2015
4	Mizuho Bank	Nhật Bản	3/8/2015
5	Sumitomo Mitsui Banking Corporation	Nhật Bản	23/4/2015
6	Maybank	Malaysia	3/8/2015
7	OCBC	Singapore	23/4/2015
8	United Overseas Bank	Singapore	4/5/2015
9	Bangkok Bank	Thái Lan	2/6/2015

Nguồn: VPBS tổng hợp

CẢI THIỆN MÔI TRƯỜNG PHÁP LÝ

Luật Thuế Liên bang 2015

Chính phủ Myanmar đã bắt đầu đưa ra những thay đổi về thuế thu nhập và thuế thương mại trong Luật thuế Liên bang ban hành năm 2014 (ULT 2014) với mục đích ngăn ngừa tình trạng trốn và gian lận thuế, hoạt động thương mại bất hợp pháp và bổ sung ngân sách nhà nước. Ngay sau những thay đổi này, ngày 2/4/2015, Myanmar tiếp tục ban hành Luật thuế Liên bang 2015 (UTL 2015) có hiệu lực hồi tố từ 1/4/2015, trong đó đưa ra một số thay đổi quan trọng có lợi cho các nhà đầu tư nước ngoài.

- ❖ Thu nhập của cá nhân không cư trú áp dụng biểu thuế lũy tiến từng phần từ 0 đến 25% thay vì mức thuế suất cố định 35% như trước đây.
- ❖ Theo Luật thuế Liên bang 2015, thuế suất tính thuế thu nhập doanh nghiệp đối với các tổ chức không cư trú giảm từ mức 35% xuống còn 25%.
- ❖ Thuế trên thặng dư vốn đối với công ty không thuộc diện cư trú giảm từ 40% xuống còn 10% giống như mức thuế áp dụng cho các công ty thuộc diện cư trú.
- ❖ Từ 1/4/2015, lợi nhuận thu được từ xây dựng và kinh doanh bất động sản sẽ được áp dụng mức thuế 3%.

Luật thuế Liên bang 2015 là một trong những nỗ lực của chính phủ Myanmar trong việc cải thiện môi trường đầu tư của Myanmar. Những thay đổi về thuế thu nhập cá nhân, thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế trên thặng dư vốn, thuế thương mại và thuế từ thu nhập bất động sản được kỳ vọng sẽ giúp thu hút dòng vốn đầu tư nước ngoài trong thời gian tới.

Quy định về mức lương tối thiểu

Vào ngày 28/08, Ủy ban Quốc gia về Tiền lương tối thiểu của Myanmar đã ra Thông báo 2/2015, trong đó quy định mức lương tối thiểu là 3.600 MMK/ngày đối với ngày làm việc 8 tiếng, có hiệu lực kể từ 01/09/2015. Quy định về lương tối thiểu là một trong những cải cách quan trọng Myanmar thực hiện kể từ khi chính phủ dân sự lên nắm quyền.

Mức lương tối thiểu sẽ được áp dụng đối với tất cả các ngành, trừ các doanh nghiệp nhỏ dưới 15 nhân viên. Mức này cao hơn nhiều so với mức lương từ 900-1.300 MMK/ngày mà công nhân viên tại các khu công nghiệp vẫn được nhận. Quy định mới này cũng khiến các công ty lo lắng, đặc biệt là các nhà đầu tư Trung Quốc và Hàn Quốc.

Tuy nhiên, chi phí nhân công ở Myanmar vẫn rất cạnh tranh so với nhiều nước khác trong khu vực như Trung Quốc, Thái Lan, Việt Nam và Campuchia.

Lương tối thiểu của các quốc gia trong khu vực

Quốc gia	Lương tối thiểu	Lương tối thiểu theo năm	Ngày có hiệu lực
Myanmar	3.600 MMK/ngày	1.046 USD	01/09/2015
Campuchia	140 USD/tháng (dệt may)	1.680 USD	01/01/2016
Việt Nam	155 USD/tháng (Vùng I)	1.860 USD	01/01/2016
Trung Quốc	1.270 NDT/tháng	4.404 USD	03/07/2015

Nguồn: VPBS tổng hợp

KHAI TRƯƠNG SÀN CHỨNG KHOÁN MYANMAR

Ngày (9/12/2015), sàn chứng khoán hiện đại đầu tiên của Myanmar - Sàn chứng khoán Yangon (YSE) đã khai trương sau nhiều năm chuẩn bị. Việc khai trương sàn chứng khoán YSE ngày 9/12 đã đặt một cột mốc quan trọng trong quá trình cải cách kinh tế của Myanmar. Với những tiềm năng của Myanmar, những thay đổi ấn tượng và tăng trưởng kinh tế mạnh mẽ trong những năm gần đây, sự kiện khai trương sàn chứng khoán YSE đã thu hút được nhiều sự quan tâm trên thế giới.

Trước đó, vào tháng 10/2015, 10 công ty đã được nhận giấy phép bảo lãnh phát hành tạm thời, trong đó yêu cầu họ phải hoàn tất các yêu cầu về vốn pháp định. Một số công ty liên doanh nước ngoài (Nhật Bản, Thái Lan và Singapore) cũng nằm trong danh sách này.

Theo thông báo, 6 doanh nghiệp trong nước đã được cấp phép niêm yết trên thị trường chứng khoán trong tổng số 9 ứng cử viên, và sẽ được giao dịch vào tháng 2 hoặc 3 năm 2016. Các công ty nước ngoài hiện chưa được phép niêm yết trên sàn YSE. Tuy nhiên, theo Thứ trưởng bộ Tài chính Myanmar, chính sách này có thể sẽ được thay đổi trong tương lai. Dự thảo sửa đổi Luật Doanh nghiệp Myanmar sẽ mở cửa thị trường chứng khoán cho nhà đầu tư nước ngoài và các công ty liên doanh với nước ngoài. Dự thảo luật được kỳ vọng sẽ được thông qua sau khi Chính phủ mới lên nắm quyền ngày 30/3/2016. Sự tham gia của các nhà đầu tư nước ngoài có thể sẽ giúp thị trường thu hút dòng vốn quốc tế và phát triển nhanh hơn.

TỔNG TUYỂN CỬ 2015

Ngày 8/11/2015, Myanmar đã tổ chức cuộc tổng tuyển cử được đánh giá là tự do đầu tiên trong 25 năm qua. Đảng Liên đoàn Quốc gia vì Dân chủ (NLD) đã giành được 887 ghế trong tổng số 1171 ghế tranh cử, tương đương 75,7%. Trong khi đó, đảng cầm quyền - Đoàn kết và Phát triển thống nhất (USDP) giành được 117 ghế, tương đương 10,0% số ghế tranh cử.

Chính phủ mới dự kiến sẽ chính thức nắm quyền từ ngày 30/3/2016. quân đội nắm giữ 25% tổng số ghế trong lưỡng viện Quốc hội và sẽ quản lý 3 bộ có quyền lực lớn nhất, bao gồm Bộ Quốc phòng, Bộ Nội vụ và Bộ Các vấn đề về Biên giới. Bộ trưởng của 32 Bộ còn lại đều có khả năng sẽ bị thay thế.

Do đó, các dự án đầu tư đang trong quá trình xin giấy phép có thể sẽ bị ảnh hưởng phần nào, đặc biệt là các dự án có ảnh hưởng tới môi trường hoặc đang trong giai đoạn tranh chấp. Các nhà đầu tư đang cân nhắc đầu tư vào Myanmar có thể sẽ trì hoãn các kế hoạch đầu tư để quan sát tiến trình chuyển giao quyền lực và chính sách điều hành của Chính phủ mới trước khi đưa ra quyết định đầu tư. Chúng tôi cho rằng cuộc Tổng tuyển cử 2015 sẽ có những ảnh hưởng nhất định đến dòng vốn FDI trong năm 2015-16 và 2016-17.

LIÊN HỆ

Mọi thông tin liên quan đến báo cáo này, xin vui lòng liên hệ Phòng Phân tích của VPBS:

Nguyễn Thị Thùy Linh

Giám đốc – Vĩ mô & Tài chính

linhntt@vpbs.com.vn

Hoàng Thúy Lương

Chuyên viên phân tích

luonght@vpbs.com.vn

Vương Thu Trà

Trợ lý Phân tích

travt@vpbs.com.vn

KHUYẾN CÁO

Báo cáo phân tích được lập và phát hành bởi Công ty TNHH Chứng khoán Ngân hàng TMCP Việt Nam Thịnh Vượng (VPBS). Báo cáo này không trực tiếp hoặc ngụ ý dùng để phân phối, phát hành hay sử dụng cho bất kỳ cá nhân hay tổ chức nào là công dân hay thường trú hoặc tạm trú tại bất kỳ địa phương, lãnh thổ, quốc gia hoặc đơn vị có chủ quyền nào khác mà việc phân phối, phát hành hay sử dụng đó trái với quy định của pháp luật. Báo cáo này không nhằm phát hành rộng rãi ra công chúng và chỉ mang tính chất cung cấp thông tin cho nhà đầu tư cũng như không được phép sao chép hoặc phân phối lại cho bất kỳ bên thứ ba nào khác. Tất cả những cá nhân, tổ chức nắm giữ báo cáo này đều phải tuân thủ những điều trên.

Mọi quan điểm và khuyến nghị về bất kỳ hay toàn bộ mã chứng khoán hay tổ chức phát hành là đối tượng đề cập trong bản báo cáo này đều phản ánh chính xác ý kiến cá nhân của những chuyên gia phân tích tham gia vào quá trình chuẩn bị và lập báo cáo, theo đó, lương và thưởng của những chuyên gia phân tích đã, đang và sẽ không liên quan trực tiếp hay gián tiếp đối với những quan điểm hoặc khuyến nghị được đưa ra bởi các chuyên gia phân tích đó trong báo cáo này. Các chuyên gia phân tích tham gia vào việc chuẩn bị và lập báo cáo không có quyền đại diện (thực tế, ngụ ý hay công khai) cho bất kỳ tổ chức phát hành nào được đề cập trong bản báo cáo.

Các báo cáo nghiên cứu chỉ nhằm mục đích cung cấp thông tin cho những nhà đầu tư cá nhân và tổ chức của VPBS. Báo cáo nghiên cứu này không phải là một lời kêu gọi, đề nghị, mời chào mua hoặc bán bất kỳ mã chứng khoán nào.

Các thông tin trong báo cáo nghiên cứu được chuẩn bị từ các thông tin công bố công khai, dữ liệu phát triển nội bộ và các nguồn khác được cho là đáng tin cậy, nhưng chưa được kiểm chứng độc lập bởi VPBS và VPBS sẽ không đại diện hoặc đảm bảo đối với tính chính xác, đúng đắn và đầy đủ của những thông tin này. Toàn bộ những đánh giá, quan điểm và khuyến nghị nêu tại đây được thực hiện tại ngày đưa ra báo cáo và có thể được thay đổi mà không báo trước. VPBS không có nghĩa vụ phải cập nhật, sửa đổi hoặc bổ sung bản báo cáo cũng như không có nghĩa vụ thông báo cho tổ chức, cá nhân nhận được bản báo cáo này trong trường hợp các đánh giá, quan điểm hay khuyến nghị được đưa ra có sự thay đổi hoặc trở nên không còn chính xác hay trong trường hợp báo cáo bị thu hồi.

Các diễn biến trong quá khứ không đảm bảo kết quả trong tương lai, không đại diện hoặc bảo đảm, công khai hay ngụ ý, cho diễn biến tương lai của bất kỳ mã chứng khoán nào đề cập trong bản báo cáo này. Giá của các mã chứng khoán được đề cập trong bản báo cáo và lợi nhuận từ các mã chứng khoán đó có thể được dao động và/hoặc bị ảnh hưởng trái chiều bởi những yếu tố thị trường hay tỷ giá và nhà đầu tư phải ý thức được rõ ràng về khả năng thua lỗ khi đầu tư vào những mã chứng khoán đó, bao gồm cả những khoản lạm vào vốn đầu tư ban đầu. Hơn nữa, các chứng khoán được đề cập trong bản báo cáo có thể không có tính thanh khoản cao, hoặc giá cả bị biến động lớn, hay có những rủi ro cộng hưởng và đặc biệt gắn với các mã chứng khoán và việc đầu tư vào thị trường mới nổi và/hoặc thị trường nước ngoài khiến tăng tính rủi ro cũng như không phù hợp cho tất cả các nhà đầu tư. VPBS không chịu trách nhiệm về bất kỳ thiệt hại nào phát sinh từ việc sử dụng hoặc dựa vào các thông tin trong bản báo cáo này.

Các mã chứng khoán trong bản báo cáo có thể không phù hợp với tất cả các nhà đầu tư, và nội dung của bản báo cáo không đề cập đến các nhu cầu đầu tư, mục tiêu và điều kiện tài chính của bất kỳ nhà đầu tư cụ thể nào. Nhà đầu tư không nên chỉ dựa trên những khuyến nghị đầu tư, nếu có, tại bản báo cáo này để thay thế cho những đánh giá độc lập trong việc đưa ra các quyết định đầu tư của chính mình và, trước khi thực hiện đầu tư bất kỳ mã chứng khoán nào nêu trong báo cáo này, nhà đầu tư nên liên hệ với những cố vấn đầu tư của họ để thảo luận về trường hợp cụ thể của mình.

VPBS và những đơn vị thành viên, nhân viên, giám đốc và nhân sự của VPBS trên toàn thế giới, tùy từng thời điểm, có quyền cam kết mua hoặc cam kết bán, mua hoặc bán các mã chứng khoán thuộc sở hữu của (những) tổ chức phát hành được đề cập trong bản báo cáo này cho chính mình; được quyền tham gia vào bất kỳ giao dịch nào khác liên quan đến những mã chứng khoán đó; được quyền thu phí môi giới hoặc những khoản hoa hồng khác; được quyền thiết lập thị trường giao dịch cho các công cụ tài chính của (những) tổ chức phát hành đó; được quyền trở thành nhà tư vấn hoặc bên vay/cho vay đối với (những) tổ chức phát hành đó; hay nói cách khác là luôn tồn tại những xung đột tiềm ẩn về lợi ích trong bất kỳ khuyến nghị và thông tin, quan điểm có liên quan nào được nêu trong bản báo cáo này.

Bất kỳ việc sao chép hoặc phân phối một phần hoặc toàn bộ báo cáo nghiên cứu này mà không được sự cho phép của VPBS đều bị cấm.

Nếu báo cáo nghiên cứu này được phân phối bằng phương tiện điện tử, như e-mail, thì không thể đảm bảo rằng phương thức truyền thông này sẽ an toàn hoặc không mắc những lỗi như thông tin có thể bị chặn, bị hỏng, bị mất, bị phá hủy, đến muộn, không đầy đủ hay có chứa virus. Do đó, nếu báo cáo cung cấp địa chỉ trang web, hoặc chứa các liên kết đến trang web thứ ba, VPBS không xem xét lại và không chịu trách nhiệm cho bất cứ nội dung nào trong những trang web đó. Địa chỉ web và hoặc các liên kết chỉ được cung cấp để thuận tiện cho người đọc, và nội dung của các trang web của bên thứ ba không được đưa vào báo cáo dưới bất kỳ hình thức nào. Người đọc có thể tùy chọn truy cập vào địa chỉ trang web hoặc sử dụng những liên kết đó và chịu hoàn toàn rủi ro.

Hội sở Hà Nội

362 Phố Huế
Quận Hai Bà Trưng, Hà Nội
T - +84 1900 6457
F - +84 (0) 4 3974 3656

Chi nhánh Hồ Chí Minh

76 Lê Lai
Quận 1, Tp. Hồ Chí Minh
T - +84 (0) 8 3823 8608
F - +84 (0) 8 3823 8609

Chi nhánh Đà Nẵng

112 Phan Châu Trinh,
Quận Hải Châu, Đà Nẵng
T - +84 (0) 511 356 5419
F - +84 (0) 511 356 5418